

Zwitserland.

Den 12 September.

De landdag heeft ten aanzien van het kanton Bazel het volgende besloten: Art. 1. Het kanton Bazel zal in zijne betrekkingen tot het bondgenootschap, gelijk tot dus verre, een staatsligchaam uitmaken; dan ten aanzien van het openbare bestuur, onder plegtig voorbehoud echter der hereeniging, in twee bijzondere gemeenschappen verdeeld. Art. 2. Tot de eene afdeeling behoort de stad met de 21 aan haar verblevene gemeenten, tot de andere de 46 gemeenten, welke in het scheidings-besluit des grooten raads van den 22 februarij II., bij name opgegeven zijn; voorbehoudens die gemeenten, welke naar aanleiding van het volgend artikel tot de eene of andere afdeeling nog zullen overgaan. Art. 3. In elf gemeenten zal, onder uitsluitend bestuur en opzigt van bondgenootschappelijke commissarissen, binnen 10 dagen eene vrije en geheime stemming plaats hebben, over de vraag, of zij tot het stedelijk of landelijk gedeelte van het kanton Bazel willen overgaan. Diegene dezer gemeenten, welke zich voor het stedelijk gedeelte verklaren, gaan dadelijk over, onder de regering van Bazel, en de overige onder het bestuur der overheden te Liestal. Art. 4. Na afgeloopene stemming in deze 11 gemeenten en beslissing tot welk der beide kantonsdeelen zij behooren, moet elk derzelve onveranderd in zijnen stand blijven, tot de hereeniging bij art. 1 voorbehouden. Art. 5. Tusschen de beide landsdeelen moet eene billijke vereffening en verdeling van het staats-eigendom plaats hebben. Beide gedeelten benoemen daartoe commissien, welke, onder hemiddeling van bondgenootschappelijke commissarissen, de scheidingszaak bezorgen en hetgeen dienaangaande voorkomt, afdoen. Bij verschil wordt tot scheidsregters verwezen. Elke partij zal in dit geval twee scheidslieden, de vier scheidslieden vereenigd, zoo noodig, hun hoofd benoemen. (De scheidslieden en hun hoofd moeten uit andere kantons verkozen worden.) Indien de 4 scheidslieden zich echter over de keuze van hun hoofd niet kunnen verstaan, wordt het door den landdag benoemd. Daarentegen blijven de gemeene kerken, scholen en armenfondsen voorloopig onder gemeenschappelijk beheer. Over de inrigting van dit beheer en de verdeling en besteding van het bedrag dier fondsen zal eene bijzondere overeenkomst gesloten worden. Bij opkomende zwaarigheden, zal ook in dezen door scheidslieden beslist worden. Art. 6. Op den landdag zullen de beide landgedeelten elk met eene halve stem vertegenwoordigd worden. Art. 7. Eene commissie van den landdag zal zonder verwijl, met overleg der commissien van beide gedeelten, de contingenten in geld en manschappen van elk derzelve bepalen, in dier voege altijd, dat het bedrag van beide contingenten in geld en manschappen gelijk sta met hetgene, dat voor het kanton Bazel tot dusverre vastgesteld was.

Engeland.

LONDEN, 21 September.

Het ministerieel avondblad merkt de verandering in het belgisch kabinet als een bewijs aan, dat de Koning der Belgen, om zijne verschillen met Holland geen aanleiding tot eenen algemeenen oorlog wil geven, en zegt, dat het nu dient te blijken, of de Koning der Nederlanden waarlijk gezind is de geschillen bij te leggen. België, voegt dat blad er bij, schijnt genegen de heffing der tollén op de Schelde aan Holland toe te geven, doch niet als een regt van soevereiniteit, maar als middel om den twist te eindigen, en het komt den schrijver voor, dat België hieromtrent niet meer toestaan kan, daar het op deze wijze welligt verder gaat dan de kamers, die den 15 november bij een moeten komen, kunnen goedkeuren. Volgens dat blad bestaat er, als België van de voorafgaande ontruiming der citadel van Antwerpen afziet, eene geschikte gelegenheid om met Holland te onderhandelen, en het verzekert, dat de heer van de Weyer de ruimste volmagt gekregen heeft om dit met eenen hollandschen plenipotentiaris te Londen te doen.

Aller oogen zijn op de zaken van België gevestigd, en er loopen geruchten over het zenden van schepen uit Portsmouth naar de Schelde en soortgelijke maatregelen.

Het eskader van sir Pulleney Malcolm is zaterdag van Cork onder zeil gegaan; doch waarheen wordt niet gemeld. Er blijven slechts vier of vijf schepen voor den volgenden winter gestationeerd.

— Maandag kwam bij het spaansche gezantschap een koerier

uit Madrid aan, de tijding medebrengende, dat Koning Ferdinand eenen vernieuwden aanval van jigt had gehad, zoodat de eene zijde zijns ligchaams geheel verlamd was.

Van den 23.

Vrijdag moet de conferentie zich hebben bezig gehouden met eene nota van den Koning der Nederlanden, die, zoo als het avondblad de *Courrier* van gisteren zegt, wel verre van te dienen om eene regtstreeksche onderhandeling tusschen Holland en België daar te stellen, nieuwe zwaarigheden opwerpt. In die nota wordt geen gewag gemaakt van den nieuwen voet van onderhandelen, waartoe België gezind is; en daarin wordt zelfs niet eens gesproken van de bevredigende toenadering van België, ten opzichte van den tol op de Schelde. Het schijnt uit de nota als of de Koning geene kennis van die toenadering droeg of dat hij besloten had daarvan geene kennis te nemen. Die nota is door den Koning der Nederlanden uit eigene beweging aan de conferentie gezonden, en in den toon van eene mishandelde partij opgesteld. Zij drukt de verwondering des Konings uit, dat de conferentie geene maatregelen genomen heeft om hetgeen dat, zoo als de nederlandsche regering vermeent, bij de onderhandelingen van juni en juli stellig bepaald is in werking te brengen. Zij vraagt van de conferentie, indien zij zich zelve gelijk wil blijven, om zonder uitstel de schikking uit te voeren, waarin de Koning had toegestemd en die hij als finaal beschouwd heeft en steeds blijft beschouwen.

Deze of dergelijke nota is aan de verschillende hoven van Europa gezonden om de Mogendheden te vragen van te beletten, dat men tusschenkome in de zaken van den soeverein van eenen onafhankelijken staat, tot groote onkosten van zijne onderdanen en tot nadeel van het monarchaal beginsel door gansch Europa, tevens daarbij verklarende, dat, zoo Z. M. gedwongen wordt zijne toevlugt tot het zwaard te nemen, hij gereed is tot het uiterste te strijden voor zijne regten en voor Nederlands belang.

De nota zou altijd, zoo als de *Courrier* verzekert, bij de conferentie veel verbazing en zelfs misnoegen veroorzaakt hebben, en de leden daarvan meer gezind hebben gemaakt om België te beschermen en het te beveiligen van langer bedreigd te worden door de citadel van Antwerpen. Ondertusschen laat het meergenoemde nieuwsblad de hoop niet varen, dat de zaken zullen schikken, zonder dat daartoe geweld zal noodig zijn. Het begrijpt, dat, zoo de Koning der Nederlanden geene melding maakt van de gezindheid van België, rakende de heffing van den tol op de Schelde, hieruit nog niet onvermijdelijk volgt, dat Z. M. dit voorstel geheel verwerpt, hoewel zijn stilzwijgen voor eene weigering mag gehouden worden.

Er zijne engelsche schepen oostwaarts gezeild en ook doet niets voorzien, dat naar dien kant eenige zeemagt gezonden zal worden.

Frankryk.

PARIJS, 21 September.

Eene telegrafische tijding van Bayonne, gisteren avond op het ministerie van marine ontvangen, kondigt den dood des Konings van Spanje aan; — Z. M. Ferdinand VII is te St. Ildefonse aan de gevolgen eener jigt kwaal overleden.

In den tegenwoordigen toestand van het schier-eiland wordt de dood van Ferdinand VII als eene gebeurtenis van het hoogst belang beschouwd. Een bijzonder bericht uit deze hoofdstad behelst dienaangaande het volgende: Deze tijding, die, in gewonen tijd, onder onze staatslieden weinig beweging zou hebben gemaakt, heeft eene soort van ontsteltenis te weeg gebracht, want in den critieken toestand, waarin Europa zich bevindt, te midde van den strijd der europesche kwestien, welke de diplomatie sedert 2 jaren reeds zoekt op te lossen, rijzen thans nieuwe moeilijkheden, betrekkelijk de kwestie van den spaanschen troon.

Tot op de komst van den troon van Philippus V, kleinzoon van Lodewyk XIV, waren ook de dochters erfgenamen der kroon. Maar de tak der Bourbons voerde in Spanje de salische wet (waarbij de vrouwen van de regering werden uitgesloten) in, welke wet in stand bleef tot op den laatsten nu gestorven Koning Ferdinand VII. De Vorst in zijn vierde huwelijk aanfante Maria Isabella Louisa gehuwd hebbende, welke bij een decreet, de salische wet af, opdat zijne dochter ten nadeele van zijnen broeder don Carlos den troon mocht bestijgen.

Don Carlos heeft bestendig tegen dit decreet geprotesteerd,

en bestond er, sedert hetzelfde genomen was, in 1830, veel misverstand tusschen hem en zijnen broeder. Het laat geen twijfel, of don Carlos zal de afschaffing der salische wet niet erkennen. Deze Vorst wordt gerekend als aan het hoofd der apostolieke partij in Spanje te staan. De dood van den Koning zal aanleiding geven tot een gewichtig vraagstuk van politiek regt.

Ferdinand VII was den 14 oktober 1784 geboren op het koninklijk verblijf St. Lazarus en is alzoo in zijn 48ste jaar overleden. Hij is viermaal getrouwd geweest, het eerst den ouderdom van nog geen 20 jaren bereikt hebbende, met eene Napsche prinses, oudere zuster der hertogin van Berri, later met eene infante van Portugal, nicht van don Miguel, vervolgens met eene saxische prinses en eindelijk met zijne nicht Christina, eene napsche vorstin; bij zijne laatste vrouw alleen heeft hij kinderen gehad, twee meisjes, waarvan de oudste Maria Isabella Louisa, den 10 oktober 1830 geboren, volgens het anti-salisch decreet, erfgename van spanje is.

Ferdinand VII beklom den troon den 19 maart 1808, ten gevolge van den afstand van zijn vader Karel IV, doch heeft denzelfden eerst na den val van Napoleon eigenlijk kunnen aanvaren. De koninklijke spaansche familie bestaat tegenwoordig nog uit 12 leden: te weten, de Koningin met hare beide kinderen, den infant don Carlos, zijne vrouw en drie kinderen, den infant don François de Paula, zijne vrouw en vijf kinderen, eindelijk Maria Theresia van Bragança, haar zoon Sebastiaan en zijne echtgenote.

Sommige lieden meenen, dat, zoo don Carlos den troon beklom, hij niet aarzelen zou om don Miguel te hulp te komen, daar zijne partij, bij het leven des Konings, alle mogelijke moeite deed om te bewerken, dat Spanje zich met de portugese zaken ten gunste van dien prins mogt hemoeijen. Men wil, dat het fransche ministerie de zaak ook uit dat oogpunt beschouwt, en gisteren avond, dadelijk na het ontvangen der tijding, zouden verscheiden ministers te zamen gekomen zijn, om over deze zaak te raadplegen. Heden ochtend is een kabinetsraad gehouden, waarin de nieuwe toestand van Spanje van alle kanten is beschouwd en overwogen, en waarin besloten moet zijn, om, zoo don Carlos tusschen beide mogt komen in den portugese twist, terstond een fransch leger in Spanje te zenden, om de regten van de infante Maria Isabella te ondersteunen. Reeds zouden bevelen gezonden zijn om eenige nieuwe regementen naar de grenzen van het zuiden te doen oprukken.

— De maarschalk Gerard is gisteren op den middag naar het leger op de noordelijke grenzen vertrokken; met welk oogmerk hij de reis derwaarts heeft aangenomen, is niet bepaald zeker. Het Journal des Débats zegt daaromtrent alleen, dat de verandering in het belgisch ministerie en de gebeurtenissen, die iederen dag de rust in dat land konden storen, de tegenwoordigheid eens maarschalks van Frankrijk op de fransche grenzen noodzakelijk maakte.

— De Constitutionnel deelt eenige bijzonderheden mede omtrent den staat der onderhandelingen in de nederlandsche zaken, en wil weten, dat de fransche regering, vernomen hebbende, dat de Koning der Nederlanden de voorstellen van lord Palmerston, tot het bewerken eener minzame schikking tusschen Holland en België, onaannemelijk heeft gevonden, en de ambassadeurs der noordsche mogendheden bij de conferentie geen deel aan die voorstellen hebben genomen, zoodat men gelooven kan, dat zij daarmede niet instemden, begrepen heeft aan lord Palmerston te moeten kennis geven, dat het haar van belang toeschijnt om gezamenlijk met Engeland aan den Koning der Nederlanden een kort tijdsbestek te bepalen, om zich over het aannemen of verwerpen van de gedane voorstellen ter schikking onvoorwaardelijk te verklaren, daar de Koning der Franschen, in zijne aanspraak tot opening der kamer moet kunnen aankondigen, dat de zaken tusschen Holland en België geschikt zijn, of wel, dat een oorlog onvermijdelijk geworden was.

— Eenige dagen geleden las men in eene courant van Bordeaux, dat de Koningin der Franschen eene zeer drukke briefwisseling met hare nicht, de Koningin van Spanje onderhield, welke haar moet geschreven hebben over den moeilijken toestand, waarin zij zich bij het overlijden van den Koning bevinden zou, daar de Apostelijken gezind schenen de herziening der anti-salische wet te vorderen, waardoor zij welligt in het geval kon geraken om de hulp van den Koning der Franschen in te roepen.

— In de afgelopen maand heeft men de werkzaamheden tot het voltrekken van het seminarie van St. Sulpitius, welke sedert langen tijd waren opgeschorpt geworden, hervat; vele werklieden zijn daaraan bezig; te gelijker tijd worden de beide gebouwen, die het vierkant moeten uitmaken, opgericht en hoezeer dezelve wat laat begonnen zijn, hoopt men deze weldra voltooid te zien; de fondsen daartoe noodig, zijn gedeeltelijk door het ministerie der eerediensten, gedeeltelijk door de stad Parijs gegeven.

— De hertog van Brunswijk, die met de gewapende magt Parijs heeft moeten verlaten, is den 18 in een rijtuig, met eenen officier van het vredegerigt en eenen officier der gendarmerie, Troyes doorgekomen.

— Mevrouw de hertogin van Berri en mevrouw de hertogin van Angoulême hebben, gedurende hun verblijf te Londen, het bezoek ontvangen van de Koningin van Engeland, van den prins de Lieven, ambassadeur van Rusland en deszelfs echtgenote, van den ridder de Bermudez, gezant van Spanje, alsmede van de ambassadeurs van Pruisen en Oostenrijk en van vele andere groote personaadjen; de markies de Choiseul nam de functien van secretaris der prinses waar.

Van den 22.

De geruchten, dat ons gouvernement nu openlijk en gewapenderhand in de belgische aangelegenheden tusschen beide zoude komen, hebben heden eene meerdere waarschijnlijkheid verkregen, door een kort artikel in den *Moniteur* geplaatst en het volgende inhoudende:

« De maarschalk Gerard is vertrokken, om het bevel over het leger van het noorden op zich te nemen, bestemd om België tegen de aanvallen te beschermen, die tegen hetzelfde door Holland konden ondernomen worden.»

De *Nouvelliste*, het vertrek van den hertog van Nemours, vergezeld van de aide-de-camps der beide prinses, naar Kamerrijk vermeldende, zegt tevens: « Alle beschikkingen zijn genomen voor de onmiddellijke zamentrekking van een leger van 25 a 30,000 man op onze noordelijke grenzen. Hiermede zamenstemmende maatregelen zijn genomen, voor hetgeen de zeemagt te Cherburg betreft.»

Het *Journal des Débats* is omtrent een en ander uitvoeriger; in dit blad leest men:

« De hoop op eene nieuwe transactie tusschen België en Holland door middel van onderhandelingen, schijnt verdwenen.»

« De jongste concessien van Koning Willem verwijderden zich te verre van de bepalingen der 24 artikelen, dan dat de Koning der Belgen niet geautoriseerd ware, dezelve af te slaan. De concessien van de Belgen, in de hoop op eene vredelievende schikking, hebben, op hare beurt, den Koning van Holland niet voldoende toegeschenen. Een nieuw ontwerp, dat zoo veel mogelijk overeenbragt, hetgeen Holland voor deszelfs opofferingen toekwam, met de regten, door België verkregen, is aan het hollandsch gouvernement voorgesteld geworden, maar door hetzelfde afgewezen.»

« Na deze laatste en nuttelooze pogingen, heeft de londensche conferentie slechts de bepalingen ten uitvoer te leggen, die door al de europesche plenipotentiarissen ondertekend en van de ratificatie hunner soevereinen voorzien zijn.»

« De dwangmaatregelen waren in den loop der onderhandeling voorzien. Het oogenblik om ze te gebruiken is nabij.»

« De vereenigde fransche en engelsche vlooten gaan de hollandsche havens blokeren.»

« Een fransch leger van 25,000 man is reeds op de belgische grenzen vereenigd, het steunt op een tweede leger van dezelfde sterkte. Beide zullen de grenzen overtrekken, dadelijk op den wensch van den koning der Belgen. Deze maatregel heeft met zamenstemming van Engeland plaats.»

— Gisteren avond is de Koning te Parijs gekomen; hij heeft met de heeren Montalivet en Soult tot half tien ure des avonds gearbeid; in den nacht zijn onderscheiden koeriers naar de provinciale hoofdsteden afgezonden.

— De hertog van Nemours is heden nog niet vertrokken, zoo als eenige bladen vermeld hebben; men denkt, dat hij zich eerst aanstaaenden maandag naar het leger zal begeven.

— Volgens de bijzondere berigten uit deze hoofdstad, zonden de nu, zoo men wil, vastgestelde maatregelen, van wege de fransche en engelsche gouvernementen, aan de overige europesche kabinetten zijn medegedeeld geworden. Men schijnt nog bij lang niet gerust, over den indruk, die het een en ander bij de noordsche Mogendheden zou te weeg brengen. Volgens sommiger meening zou het gouvernement alleen van Oostenrijk de verzekering hebben kunnen krijgen, dat het in deze onzijdig zou blijven.

Bijna alle ambassadeurs hebben gisteren en dezen morgen koeriers naar hunne gouvernementen afgezonden. De belgische kwestie heeft de gemoederen heden zoo geheel vervuld, dat er nauwelijks meer aan den dood des Konings van Spanje gedacht werd, alhoewel de tijding daarvan gisteren nog door koeriers bij al de ambassadeurs is ontvangen.

Belgie.

BRUSSEL, den 23 September.

Zie hier in het kort de voorstellen, welke men verneemt, dat door den heer Goblet uit Londen alhier zijn aangebragt.

« Al de Mogendheden geven zeer uitdrukkelijk haren wensch te kennen, om de belgisch-hollandsche kwestie, door eene vrijwillige schikking, tot een einde te zien gebragt. Pruisen zelf zou zich bereid hebben verklaard, om de voorwaarden goed te keuren, welke België welligt aanneemlijk konden voorkomen; Oostenrijk ernstig zijn ongenoegen hebben betuigd, over de zwaargheden, uit eenige twijfelachtige bepalingen van het traktaat van 15 november spruitende, en de moeijelijkheid in een, voor België voordeeligen zin hebben willen afdoen.»

Holland zelf zou hebben verklaard, dat het niets liever verlangde, dan er een einde aan te maken: maar dat het bespottelijk was te beweren, dat het Antwerpen vóór de eindelijke beslissing der zaak moest ontruimen.

Onder den invloed dezer omstandigheden waren de voorstellen, die de heer Goblet overgebracht had, gesteld. Men verzekert, dat, door middel eener jaarlijksche, door België te betalen, som, de moeilijkheid van het toelagen op de Schelde geheel uit den weg zou zijn geruimd; en dat het loodsgeld verminderd zou worden, tot aan den vastgestelden prijs voor de vaart van Helvoets'uis naar Rotterdam.

De doorvaart door de tusschengelegen wateren zou ons blijven, volgens de bepalingen van het traktaat van 15 november, alsmede de handelwegen door Sittard en Maastricht, bij welke steden nog Venlo zou gevoegd worden. Maar het volgend artikel van dit traktaat, hetwelk ons het recht van nieuw aan te leggen kanalen en wegen over het hollandsch grondgebied toekeende, zou daarentegen worden gesupprimeerd.

Omtrent het syndicaat zou gezegd wezen, dat België tot zolang de likwidatie daarvan geen plaats had, van de verplichting ontslagen zou zijn, om de achterstallen der schuld, tot op den 1 juli 1832, te betalen. Men geloof, dat Koning Willem, die de openbaarwording van de geheimen des syndicaats bovenal vreest, op die voorwaarden, van alle likwidatie zou afzien.

De heer Ch. Le Hon, onze ambassadeur te Parijs, is gisteren middag ten twee uren te Brussel aangekomen; hij heeft bij den Koning op Laeken gedineerd.

Er wordt veel gesproken over de terugkomst van den heer Lehon; men denkt, dat hij in het ministerie zal treden; de tijding van de weigering des Konings van Holland, om op het thema lord Palmerston toe te treden en de meer krachtige gezindheden van het fransche kabinet doen van nu af de beproeving van het onderhandeling-stelsel door den heer Goblet aanbieden, als nuteloos beschouwen.

De gewichtigste gebeurtenis is de dood van den Koning van Spanje, waarvan de tijding gisteren in den namiddag alhier aangekomen is; in den loop van den dag zijn drie koeriers, naar Antwerpen en Holland bestemd, onze stad gepasseerd; men denkt, dat zij overbrengers dezer gewichtige gebeurtenis zijn, waarvan de gevolgen onmetelijk kunnen wezen.

Gisteren middag heeft de Koning, door den hertog van Orléans vergezeld, een eskadron jagers te paard op den boulevard van den regent in oogenschouw genomen; de hertog had de Leopolds-order op de borst.

De heer Legaré, zaakgelastigde der Vereenigde Staten bij ons bewind, is gisteren van Parijs alhier aangekomen.

Naar men verneemt zal de Koning met den hertog van Orléans aanstaanden dinsdag de troepen der 3de divisie te Deardreux in oogenschouw nemen.

De onverwachte dood des Konings van Spanje, waardoor een nieuwe successie-oorlog wordt mogelijk gemaakt; de reis naar Brussel van den hertog van Orleans, die eerst na een langdurig onderhoud met den heer Sebastiani Parijs heeft verlaten; de plotselinge aankomst van den heer Lehon; de aanwezigheid des maarschalks Gérard bij de noorder-armee op onze grenzen, ziedaar eene zamengevatte opgaaf van de gebeurtenissen dezes dags.

(Emancipation.)

Van den 24.

Gisteren is de generaal Baudrand van Parijs hier aangekomen; hij is onmiddellijk naar Laeken vertrokken en van daar met den Koning en den hertog van Orleans teruggekeerd.

Eergisteren is uit Parijs alhier aangekomen de fransche luitenant-gener. Hurel. L'Emancipation meldt, dat hij met den rang van divisie-generaal in belgischen dienst treedt en aan het hoofd der troepen, die thans onder het bevel van den generaal Gauthals staan, zal gesteld worden.

Eergisteren hebben wij aangekondigd, dat een fransch leger van 30,000 man op onze grenzen zou vereenigd worden, om den afloop onzer zaak te bespoedigen; gisteren hebben wij het vertrek uit Parijs van den maarschalk Gerard vermeld, die het bevel over dit leger gaat nemen. Wij vernemen heden, dat dit leger onmiddellijk in België zal kunnen trekken. Dit besluit, waarop men te Londen, den 21, reeds voorbereid was, schijnt het gevolg der weinig voldoende antwoorden van Holland te zijn; het zou door Engeland zelve zijn aangeprezen. De operaties van het landleger zouden door eene gecombineerde engelsche en fransche vloot worden ondersteund.

(Emancipation.)

De engelsche berigten, hier ontvangen, loopen tot den 21 des avonds, en vermelden voornamelijk het gerucht, dat ter beurze liep, van de zending eener engelsche vloot naar de Schelde. De fondsen waren op 84 en een achtste gedaald; de HWS. stond op 43 genoteerd.

Volgens den Courrier zou de heer Le Hon, voor zijn vertrek van Parijs, officiële relatien met de oostenrijksche en pruisische legatien aangeknoopt hebben.

De prinses Bragation is heden alhier teruggekeerd, van Aken komende en naar Parijs gaande.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 26 September.

Tijdingen van de Zeeuwsche stroomen, van den 22 dezer, behelzen het navolgende:

Deze week zijn er op het fort Bath door de artilleristen, onder bevel van den kapitein Vetzoo, proefschoten met gloeiende kogels gedaan; te dier gelegenheid heeft er (zoo als reeds bekend is) een ongeluk plaats gehad, waarbij twee kanoniers ongelukkig het leven verloren hebben en twee andere zwaar gekwetst zijn geworden.

Er zijn weder eenige ligterschepen bij de citadel van Antwerpen aangekomen.

Een brusselsch blad, dat gehouden wordt in den zin van den nieuwen minister Goblet geschreven te worden, bevat een betoog om aan te toonen, dat het blijven in den tegenwoordigen stand van zaken nadeeliger voor Holland dan voor België zou zijn, en men het voortduren van dien toestand ver boven eenen oorlog en zelfs boven onderhandelingen stellen moet.

CHOLERA BERIGTEN.

Besmette plaatsen.	Dagteeken der opgave.	Bijgekomen zieken.	Getal der herstelden.	Getal der overledenen.	In behandeling gebleven zieken
's Gravenhage.	24 — Septemb.	4	2	1	5
Amsterdam.	23 — 24	10	28	12	97
Leyden.	22 en 23	19	48	11	53
Rotterdam.	22 tot 24	11	41	9	44
Delft.	22 en 23	2	0	4	6
Schiedam.	22 tot 24	0	0	1	5
Gouda.	21 tot 23	1	5	1	12
Dordrecht.	22 en 23	0	0	5	5
Utrecht.	20 tot 22	21	38	12	56
Breda.	24 en 25	1	2	0	7
Groningen.	20 Septemb.	20	14	8	84

Den 24 is één persoon in het cholera-gasthuis alhier opgenomen, die den volgenden dag is overleden; den 25 zijn weder 3 vrouwen in onderscheidene wijken der stad aangetast, en heden nog twee personen, die alle in het gasthuis zijn opgenomen en waarvan ééne vrouw en één manspersoon overleden zijn.

Te Nijmegen heeft de ziekte geheel opgehouden.

Er zijn thans ook eenige cholera gevallen in het huis van arrest te 's Hage ontstaan.

... den 25 September 1832.

Mynheer de Redacteur!

Met genoegen heb ik in n°. 115 van uw dagblad gelezen, dat er voorzien is of spoedig zal voorzien worden in de geestelijke behoeften der roomsch-katholieke militairen, op het kasteel van Antwerpen; dikwijls heb ik daarop gedacht en verondersteld dat de moeilijkheid tot het geven van eene kerkelijke zending zulks tot hertoe belet had, welke bezwaren evenwel wel konden worden opgeheven. Mogelijk heeft de heerschende ziekte, die gelukkig aldaar van geen erg gevolg geweest is, alsnu daar toe aanleiding gegeven, ofschoon men zich mag verzekerd houden, dat Zijne Majesteit steeds bedacht geweest is, zoo als de ondervinding bewezen heeft, dat overal waar militairen in garnisoen hebben gelegen, gezorgd werd voor eene gelegenheid tot uitoefening van hunnen godsdienst, tot welk kerkgenootschap dezelve ook behoorden.

Men behoort immers overtuigd te wezen, dat den soldaat tot vervulling zijner pligten niets meer kan aanmoedigen dan met een gerust geweten het strjdpark te kunnen betreden, en de verzekering te hebben, dat ingeval hem het noodlot moge treffen, hij ook bij zijn uiteinde op eene geestelijke ondersteuning kan rekenen.

Intusschen moet deze voorziening voor de R. K. militairen die prijs op hunnen godsdienst stellen, tot een bijzonder genoegen strekken. Zij zullen daar weder uit ontwaren dat Zijne Majesteit voor hen, die tot verdediging van Koning en vaderland zijn uitgetrokken en bereid zijn daarvoor hun bloed te storten en hun leven opteofferen, ook op hunne geestelijke behoeften bedacht is, en dezelve in de gelegenheid wil stellen om God en Koning te gelijk te dienen en hun als het ware eene waarborg te verleenen, daar zij bij ziekten of bij onverhoopte gevechten ook voor hunne zaligheid kunnen zorgen.

En hoe aangenaam moet het voor die onders. wezen, wier zonen onder de wapenen geroepen zijn, en voor welker godsdienstige opvoeding zij zoo zeer bezorgd zijn geweest, wanneer zij zullen vernemen, dat het aan hunne kinderen aan geene gelegenheid zal ontbreken om ook den Koning der Koningen te kunnen dienen.

Eere zij ook aan die waardige bedienaars van den godsdienst die zich tot dien moeilijken post hebben aangeboden; ofschoon ik mij verzekerd houde, dat het ten deze aan geene roomsch-katholieke priesters zoude ontbreken, al ware het ook dat zij buiten bezwaar van 's rijks schatkist dien taak op zich moesten

nemen, indien zij in hunne betrekking hunnen medemensch maar van dien gewigtigen dienst konden wezen, ik ben enz.
Een godsdienstig Nederlander.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

De belyders der onderscheidene godsdiensten genieten allen de zelfde burgerlyke en politieke voorregten en hebben gelyke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen.

Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden, 6de Hoofdstuk, art. 192.

«Men vraagt dadelijk twee geschikte personen van den HERVORMDEN GODSDIENST, vrij van schutterlyke en militaire diensten, als knechts, waarvan een als noodhulp de bakkerij moet waarnemen, in het Pest- en Dulhuis dezer stad Rotterdam, mits kunnende lezen en schrijven, en van goede getuigenissen voorzien. Men vervoege zich in persoon bij den binnenvader H. Kramer, in voornoemd huis, aan de Hoogstraat, wijk L, n°. 330.

(Rotterdamsche Courant, van zaterdag den 8 september 1832.)

Hierboven, mijnheer! vindt UEd. twee stukjes, die ik gelezen en zoo goed mogelijk gekopieerd heb; het bovenste, uit de grondwet, vind ik allerliefst, en het heeft mij altijd plezier gedaan, dat men dat zoo trouw heeft nagekomen, want daar wij allen gelijke lasten dragen, gelijke gevaren deelen en gelijke liefde toedragen aan Koning en vaderland, moeten wij ook in de grootere of mindere gunsten gelijk staan, en het zijn apen, die anders denken; de boeren in dit land hebben wel eens geprotsteld, dat hier en daar een burgemeester, secretaris of schoolmeester werd aangesteld, die eenen anderen godsdienst beleed als negen en negentig, HONDERDSTE der bewoners van het dorp, maar dan kwam ik met art. 192 op de lappen, en deed hun zwijgen. Onze geliefde dierbare Koning heeft bij art. 53 onzer grondwet beloofd dezelve te zullen doen nakomen, al de hooge ambtenaren; ja wij allen hebben aan de grondwet trouw gezworen, en wij moeten er dus naar leven of wij worden eedbrekers.

Maar nu de advertentie van Rotterdam? Het pest- en dulhuis aldaar is een stads gebouw, en behoort niet aan het protestantsch kerkgenootschap. — Uit welken hoofde dan heeft vader Kramer het recht om alleen protestantsche knechts te vragen? kan hij de katholyken (die had men immers wel stilzwijgende kunnen op zijde zetten) niet verdragen, hij bedanke dan voor zijnen post, want daar de bevolking omtrent een derde katholyk is, zal hij toch ook wel katholyke centen trekken. Ik heb gemeend door uw algemeen geacht dagblad, deze met de grondwet strijdende advertentie, meerder bekend te moeten maken, en eindig met de vraag, of een man, die eenen publieken post bekleedende, zoo openlijk tegen de grondwet durft handelen, niet eene plaats verdient, in het gesticht, waarvan hij nu binnenvader is?

Uw bestendige Lezer,
H. X.

-G.....

GOVERNEMENT van NOORD-BRABAND.

Iemand in het bezit zijnde van eenigen Gevees- of Heelkundigen graad, en geneigdheid hebbende om als *Officier van gezondheid der derde klasse*, bij een der corpsen mobiele Noord-Brabandsche schutterij te worden geplaatst, wordt verzocht zich hiertoe aantemelden, voorzien van voldoende getuigschriften, bij het Gouvernement van Noord-Braband.

128. * * Heden overleed tot mijne diepe droefheid aan de gevolgen eener nitterende ziekte mijn dierbare Echtgenoot **ADRIANUS THEODORUS NUYTS**, in den ouderdom van slechts 34 jaren en 10 maanden, tijdig voorzien van de laatste H. H. Sacramenten der Roomsche-Katholyke Kerk.

's Bosch,
22. September 1832.

Wed. G. W. NUYTS,
geboren CHRÉTIEN.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

129. * * Bij de Boekhandelaar **J. T. SOMMER**, te Almelo, is uitgegeven en alom verzonden:

N°. 1. BEZOEKINGEN VAN HET ALLERHEILIGSTE SACRAMENT DES ALTAARS EN VAN DE ALTIJD ONBEVLEKTE MAAGD MARIA, voor elken dag van de maand. — Een Gebedenboek voor godvruchtige R. Katholyken van elken staat en stand; door den H. ALPHONSUS MARIA DI LIGUORI. — Naar de laatste en Hoogduitsche uitgave door S. WULFERRIK, R. Kathol. Pastoor te Almelo. (Kerkelyk goedgekeurd.)

De prijs is f. - 90 cents.
Gebonden in nette bezaan band. f. - 1 - 30 —
Ook is hetzelfde in onderscheiden soorten van banden voor de minste prijzen te bekomen of te ontbieden.

De gunstige heoordeeling van dit godvruchtige werkje, lezen men in *De Morgenstar der Toekomst*, eerste deel, n°. 2; waar onder ander gezegd wordt:

«Welkom zal dan ook dit boekje aan alle godvruchtige katholyken zijn, die er zich, zoo wij vertrouwen, dikwerf met vrucht van zullen bedienen.»

N°. 2. O N Z E G O D D E L I J K E V E R L O S S E R, in zijn Lijden en Sterven, vereerd en aangebeden, door den zondaar, gedurende zeven dagen, onder de H. Mis, met oogmerk, om het gewigtigste werk voor tijd en eeuwigheid te weten: oprechte bekeering en verzoening met God, te beginnen en te voltrekken. — Ook eene bijzondere Oefening voor elken christen in de H. Vaste. — Uit het Hoogduitsch, door een' R. K. Priester. (Kerkelyk goedgekeurd.)

De prijs is f. - 60 cents.
Gebonden in bezaan bandje. f. - 55 —

In bovengenoemd Tijdschrift, eerste deel, n°. 3, wordt het volgende van dit boekje gezegd:

«Met belangstelling maken wij melding van dit boekje, hetwelk vooral in de dagen, welke wij tegenwoordig beleven, waarin alles ons tot boetvaardigheid aanspoort, eene bijzondere nuttigheid hebben kan.

Altoos is het waar, maar vooral bij de thans heerschende ziekte, is het eene dagelijks gepredikte waarheid, wat in de voorrede voor dit werkje gezegd wordt (bladz. 10.)

«Eenmaal is het toch zeker, dat gij noch slechts zeven dagen te leven hebt, maar wie zegt u, wanneer de zeven laatste dagen van uw leven beginnen zullen? Ga daarom verstandig en voorzigtig te werk! de doet kan ons immers verrassen!»

De geboden zijn hartelyk en voor eenvoudigen bevattelyk. — Mogten ze voor velen eene opwekking tot ware boetvaardigheid worden, en vele boetvaardige harten bemoedigen!

P. S. Om een doelmatig gebruik van dit boekje te maken, moet men vooral de voorrede van het werkje kennen.

BEKENDMAKINGEN.

129. De Notaris **BROCK**, residierende te Dintbor, zal publiek verkoopen: Op den 3 October 1832, 's namiddags om 3 uren, ten huize van J. VAN SCHINDEL, te Dintbor.

Voor de kinderen van **HENDRIK VAN SCHINDEL**. Een **BOUWMANSHUIS**, **ERF**, **HOF**, **AAN GELAG** en **BINNENVELD**, groot ruim twee Bunders, en twee Percelen **TEEL** en **GROESLAND** daarbij gelegen, te Dintbor aan de Heilbaren; mitsgaders 4 Percelen **HOOLAND** te Heesch, in de Bleeken, bij biljetten in 7 Koopen breeder omschreven. Op den 4 October 1832, 's namiddags om 3 uren, ten huize van **JOHANNES VAN DER EEDEN**, te Dintbor.

Voor de kinderen van wijlen **ADAM FRANSEN**. Een **HUIS** met **TUIN**, **BLEEKVELD**, **TEEL** en **GROESLAND** met **VERPOETINGEN**, onder Dintbor, mitsgaders een Perceel **HOOLAND** in de Bleeken, te Heesch; bij Biljetten in 8 Koopen breeder omschreven. Onderrigtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

PRIJS DER BEURSEFFECTEN.

AMSTERDAM, den 24 September.

		geb.
NEDERL. Werkel. Schuld.	à 2 1/2 pCt.	42 1/2 à 43 1/4 42 7/8
— Uitgestelde schuld		7/8 à 15/16
— Renversalen		à
— Kansbiljetten	f. 15 3/4	à 16 1/4 16
— Recepis, goudt 1830, à 5 pCt.		90 3/4 à 91 90 5/8
— Schatk. bilj., groote » 6 »		99 à 99 1/4 99 1/4
— Dito kleine à f 100 » 6 »		à
— Dito, dito à » 50 » 6 »		à
— Vrijwillige Geldleening » 6 »		95 3/4 à 96 1/2 96 1/4
— Nieuwe Idem 1832	5 »	81 1/4 à 82 1/4 82
— Amortisatie-Syndikaat » 4 1/2 »		71 3/4 à 72 1/2 72 1/4
— Dito, dito » 3 1/2 »		56 1/4 à 57 1/4
— Handel-Maatschappij	4 1/2 »	85 3/4 à 86 1/4 86
FRANKRIJK. Ins. op het gr. boek » 3 »		67 1/2 à 68 1/2 68 3/8
RUSLAND Bij Hops en C.	5 »	95 1/4 à 96 1/4 95 3/4
— Bij dezelfde 1828 en 29 » 5 »		97 1/4 à 98 3/4 98 1/4
SPANJE Cert. Amsterdam. » 5 »		48 1/2 à 49 3/4 49 3/8
— dezelfde. » 3 »		29 à 29 3/4 29 3/8
ENGELAND geconsolideerde	3 »	à
NAPELS Certificaten.		à